

**Національна академія наук України
Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця**

«Затверджую»

Директор Інституту ім. О.О.
Богомольця НАН України
Академік НАН України
Веселовський М.С.

«Прийнято»

рішенням Вченої ради
Інституту 09.04.2026 протокол
№3

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ОСВІТНЬО-НАУКОВУ ПРОГРАМУ
в Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України**

Київ 2026 р.

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає організаційні, методичні та процедурні засади розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду освітньо-наукових програм (далі – ОНП) підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня в Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України (далі – Інститут).

1.2. Освітньо-наукова програма є основним документом, що регламентує зміст підготовки здобувачів, визначає цілі навчання, програмні результати навчання, компетентності, структуру освітнього процесу, а також форми атестації.

1.3. Освітньо-наукова програма є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти Інституту та спрямована на підготовку фахівців, здатних до самостійної наукової діяльності, генерації нових знань та їх впровадження у практику.

1.4. Розроблення та реалізація ОНП здійснюється відповідно до законодавства України у сфері освіти і науки, нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, а також із урахуванням вимог Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Європейських стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та принципів Європейського простору вищої освіти.

1.5. ОНП розробляється на основі компетентнісного підходу та орієнтується на досягнення чітко визначених програмних результатів навчання, які підлягають вимірюванню, оцінюванню та підтвердженню.

1.6. Освітньо-наукова програма забезпечує інтеграцію освітньої та наукової складових підготовки, що є визначальною особливістю третього рівня вищої освіти, та передбачає активне залучення здобувачів до науково-дослідної діяльності.

1.7. Реалізація ОНП здійснюється на засадах студентоцентрованого навчання, академічної свободи, академічної доброчесності, відкритості та прозорості, що забезпечує рівні можливості для здобувачів освіти.

2. Структура та зміст освітньо-наукової програми

2.1. Освітньо-наукова програма є системою взаємопов'язаних освітніх компонентів, що забезпечують формування інтегральних, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей здобувача.

2.2. Структура ОНП включає:

- профіль освітньої програми;
- опис предметної області;
- мету та цілі програми;

- програмні компетентності;
- програмні результати навчання;
- перелік освітніх компонентів;
- структурно-логічну схему;
- форми атестації;
- матриці відповідності.

2.3. Профіль освітньої програми визначає її місце у системі підготовки кадрів, відображає специфіку наукових досліджень Інституту, а також визначає унікальність програми у національному та міжнародному контексті.

2.4. Зміст ОНП формується з урахуванням сучасних досягнень науки, тенденцій розвитку галузі знань, стратегічних напрямів діяльності Інституту, а також потреб суспільства та ринку праці.

2.5. Освітня програма включає обов'язкову та вибіркову складові. Вибіркова складова забезпечує реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувача та враховує тематику його дисертаційного дослідження.

2.6. Програмні результати навчання є основою для формування змісту дисциплін, визначення методів навчання та оцінювання, а також для оцінювання якості освітнього процесу.

2.7. Структурно-логічна схема ОНП забезпечує послідовність та взаємозв'язок освітніх компонентів, що сприяє досягненню визначених результатів навчання.

3. Розроблення та затвердження освітньо-наукової програми

3.1. Для розроблення ОНП створюється проектна (робоча) група, до складу якої входять науково-педагогічні працівники, науковці, а також, за необхідності, представники роботодавців і здобувачів освіти.

3.2. Керівником проектної групи є гарант освітньо-наукової програми, який несе відповідальність за її якість, актуальність та відповідність вимогам законодавства.

3.3. Процес розроблення ОНП включає аналіз потреб ринку праці, консультації зі стейкхолдерами, вивчення досвіду провідних вітчизняних та іноземних закладів освіти.

3.4. Проект освітньо-наукової програми проходить внутрішнє обговорення, експертну оцінку та затверджується Вченою радою Інституту.

3.5. Затверджена освітньо-наукова програма вводиться в дію наказом директора Інституту та підлягає оприлюдненню.

4. Реалізація освітньо-наукової програми

4.1. Реалізація ОНП здійснюється через організацію освітнього процесу відповідно до навчального плану, робочих програм дисциплін та індивідуальних навчальних планів здобувачів.

4.2. Освітній процес спрямований на досягнення програмних результатів навчання та формування компетентностей, визначених ОНП.

4.3. Реалізація ОНП передбачає використання сучасних методів навчання, включаючи інтерактивні технології, проблемно-орієнтоване навчання, дослідницькі підходи.

4.4. Освітній процес інтегрується з науковою діяльністю Інституту, що забезпечує участь здобувачів у виконанні наукових проєктів, підготовці публікацій та апробації результатів досліджень.

4.5. Реалізація ОНП може здійснюватися у дистанційній або змішаній формі із використанням цифрових технологій.

5. Моніторинг та перегляд освітньо-наукової програми

5.1. Моніторинг ОНП є систематичним процесом, спрямованим на оцінювання її якості, актуальності та ефективності.

5.2. Моніторинг включає:

- аналіз досягнення програмних результатів навчання;
- оцінювання успішності здобувачів;
- опитування здобувачів, викладачів і роботодавців;
- аналіз відповідності ОНП сучасним тенденціям розвитку науки.

5.3. Перегляд ОНП здійснюється на основі результатів моніторингу та передбачає внесення змін до її структури та змісту.

5.4. ОНП переглядається не рідше одного разу на рік, а також у разі змін стандартів або законодавства.

5.5. Процес перегляду ОНП здійснюється за принципом безперервного вдосконалення (PDCA).

6. Забезпечення якості освітньо-наукової програми

6.1. Забезпечення якості ОНП здійснюється в рамках внутрішньої системи забезпечення якості освіти Інституту.

6.2. Основними принципами забезпечення якості є:

- орієнтація на результати навчання;

- прозорість процедур;
- залучення стейкхолдерів;
- постійне вдосконалення.

6.3. Якість ОНП забезпечується шляхом:

- регулярного перегляду програм;
- підвищення кваліфікації викладачів;
- оновлення матеріально-технічної бази;
- впровадження сучасних освітніх технологій.

6.4. Гарант освітньої програми координує процеси забезпечення якості та відповідає за їх реалізацію.

7. Роль стейкхолдерів у формуванні освітньо-наукової програми

7.1. Стейкхолдери є важливими учасниками процесу формування та реалізації освітньо-наукових програм.

7.2. До стейкхолдерів належать роботодавці, здобувачі освіти, випускники, науковці та представники академічної спільноти.

7.3. Участь стейкхолдерів забезпечує відповідність ОНП сучасним вимогам, її практичну спрямованість та конкурентоспроможність.

7.4. Інститут забезпечує механізми залучення стейкхолдерів до обговорення та оцінювання освітніх програм.

8. Прикінцеві положення

8.1. Це Положення є нормативною основою для розроблення та реалізації освітньо-наукових програм в Інституті.

8.2. Положення підлягає регулярному перегляду та оновленню з урахуванням змін у законодавстві, вимог системи забезпечення якості освіти та результатів моніторингу освітньої діяльності.